

CYFARFOD	Pwyllgor Ymgynghorol Harbwr Abermaw
DYDDIAD	28 Mawrth 2023
TEITL	Adroddiad yr Harbwrfeistr
AWDUR	Harbwrfeistr Abermaw

H 1 Materion Mordwyo

- 1.1 Mae staff yr harbwr wedi parhau i fonitro cwrs y sianel fordwyo i'r harbwr yn ystod cyfnod y gaeaf. Mae wedi dod yn amlwg y bydd natur ddynamig yr afon, yn benodol ger y fynedfa i'r sianel tua'r môr yn y Bar, yn golygu y bydd rhaid ail-leoli cymhorthion mordwyo'r Porthladd a Starbord yn y cyffiniau yn fuan.
- 1.2 Mae bwi Fairway wedi'i adnewyddu a'i baratoi ac yn barod i gael ei osod mewn dŵr diogel wrth ddod i mewn i'r sianel fordwyol. Bydd y bwi, sydd ag offer angori newydd wedi'i ffitio arno, yn cael ei osod yn ei le cyn gynted â phosib, yn amodol ar argaeledd y contractwr angorfeydd yn ogystal â thywydd da ac amodau'r llanw.
- 1.3 Yn dilyn awdurdodiad gan Dŷ'r Drindod, mae cymhorthydd llaw Porthladd newydd wedi'i osod yn y sianel fordwyo ar safle 52°42.908'N 004°03.308'W, rhwng morglawdd yr harbwr a'r South Cardinal Mark a leolir yn y Perch.
 - 1.3.1 Mae'r bwi newydd wedi'i farcio fel Rhif 10 gyda nod fflachio awdurdodedig o FL R (4) 15s. Mae'r bwi wedi cael ei osod yn y sianel fordwyo i gynorthwyo morwyr i fordwyo tafod o dywod a oedd wedi dechrau symud i'r sianel yn y pwynt hwnnw.
- 1.4 Ar hyn o bryd, mae dau Hysbysiad Lleol i Forwyr yn weithredol yn Harbwr Abermaw:

Hysbysiad Lleol i Forwyr 05/22: Nid yw Bwi Fairway ar safle 52°42.796N 004°04.906W "ar ei safle priodol" ar hyn o bryd.

Hysbysiad Lleol i Forwyr 02/23: Mae cymhorthydd llaw Porthladd rhif 10 bellach ar safle 52°42.908'N 004°03.308'W.
- 1.5 Mynychodd archwiliwr o Dŷ'r Drindod y Gwasanaeth ar 24 Ionawr 2023 i gynnal archwiliad o gofnodion o argaeledd y cymhorthion mordwyo lleol o dan reolaeth Cyngor Gwynedd. Yn dilyn yr archwiliad, derbyniwyd adroddiad oedd yn nodi bod popeth mewn trefn ac nid oedd unrhyw faterion yn codi oedd angen sylw pellach.
- 1.6 Atgoffir morwyr o'r angen i gysylltu gyda swyddfa'r harbwr cyn gadael neu gyrraedd yr harbwr i gael y wybodaeth fordwyo ddiweddaraf a gwybodaeth am y tywydd.

H 2 Materion Gweithredol

- 2.1 Yn dilyn archwiliad arferol o'r trelar ffordd sy'n dal cwch patrôl 'Powercat' yr harbwr, cynghorwyd y Gwasanaeth o'r angen i brynu trelar newydd i gludo'r cwch.
 - 2.1.1 Cysylltwyd â chwmni sy'n arbenigo yng ngwneuthuriad trelars o'r fath ac mae trelar newydd wedi'i gyflenwi ar gost net i'r Gwasanaeth o £3820.
- 2.2 Yn dilyn nifer o broblemau cynnal a chadw a gafwyd gyda'r peiriannau ar gwch patrôl yr harbwr y tymor diwethaf, cynghorwyd y Gwasanaeth i newid y peiriannau dwbl ar y cwch. Mae'r gwaith i osod y peiriannau newydd wedi dechrau ac yn cael ei wneud gan gwmni lleol. Gobeithir y bydd y gwaith wedi'i gwblhau ar ddechrau mis Mawrth.
 - 2.2.1 Yn dilyn newidiadau rheolaethol mewn gofynion codio cychod, mae'r cwch 'Powercat' hefyd wedi bod yn destun gwiriadau archwilio adeiladwaith, sefydlogrwydd ac offer o ran eu cydymffurfiaeth â gofynion gweithredu cychod yr Asiantaeth Forwrol a Gwylwyr y Glannau.
- 2.3 Ar ôl cynnal a chadw arferol, mae golau rhybuddio ar y to a system uwch-seinydd newydd wedi'u gosod yn ddiweddar ar y cerbyd patrolio morwrol. Bydd y system newydd yn cynorthwyo staff sy'n gweithio ar y traeth i rybuddio'r cyhoedd am unrhyw broblemau diogelwch neu beryglon amlwg ar adeg berthnasol.

H 3 Cynnal a Chadw

- 3.1 Mae staff yr harbwr wedi gwneud gwaith cynnal a chadw ar nifer o gymhorthion mordwyo yn ystod cyfnod y gaeaf, gan gynnwys atodi offer angori newydd.
- 3.2 Ar hyn o bryd, mae'r angorfeydd trot mawr a bach a weithredir gan y Gwasanaeth yn destun archwiliad a gwaith cynnal a chadw arferol er mwyn paratoi ar gyfer y tymor nesaf. Mae llinellau cysylltu a fflotiau newydd wedi'u hatodi i'r angorfeydd trot bach ac mae'r Gwasanaeth yn y broses o atodi llinellau cysylltu newydd i'r angorfeydd trot mwy.
 - 3.2.1 Mae staff yr harbwr wedi dechrau rhifo'r holl angorfeydd a leolir yn yr harbwr er hwylustod cyfeirio i gadarnhau manylion am gychod a pherchnogaeth.
- 3.3 Yn ddiweddar, mae'r drysau pren i orsaf ail-lenwi'r harbwr wedi cael eu newid yn defnyddio pren fydd yn gwrthsefyll tywydd garw. Mae'r gwaith gosod wedi cynnwys cloeon a phyrth awyru newydd yn yr adeilad. Bydd drysau newydd ar gyfer mynediad i brif storfa adeilad SS Dora hefyd yn cael eu gosod yn fuan.
- 3.4 Mae staff wedi dechrau cynnal a chadw'r Tŷ Crwn hanesyddol a'r ardal amgylchynol i'w cadw'n lân ac yn rhydd o wastraff wedi'i daflu a chwyn.
- 3.5 Dymuna'r Gwasanaeth ddiolch i berchnogion y cychod gweini bychan a leolir ar rac gweini blaen yr harbwr, am symud eu cychod gweini i hwyluso'r gwaith cynnal a chadw dros gyfnod y gaeaf.

H 4 Materion Eraill

- 4.1 **Gwaith Adnewyddu Pont Rheilffordd Abermaw:** Mae'r Gwasanaeth ar hyn o bryd mewn trafodaeth gyda staff prosiect ynghylch tynnu'r gwaith haearn presennol ar y bont o'r harbwr, cyn gosod strwythurau newydd. Rhoddir gwybod am unrhyw effaith ar fordwyo drwy gyhoeddi Hysbysiad Lleol i Forwyr.
- 4.2 **Twyni Tywod Traeth Abermaw:** Yn ddiweddar, mae staff yr harbwr wedi gosod hydroedd ychwanegol o ffensys palis ger Ynys y Brawd a'r sarn gysylltiedig, i gynorthwyo gyda datblygiad twyni tywod. Hyderir y bydd hyn yn gymorth i atal tywod rhag cael ei ddyddodi ar y sarn ac ardal Ynys y Brawd.
- 4.2.1 Rhagwelir y bydd y tywod sy'n gorchuddio'r sarn ar hyn o bryd yn cael ei glirio cyn cyfnod y Pasg.

H 5 Digwyddiadau

- 5.1 Mae'r Gwasanaeth wedi derbyn hysbysiad o'r digwyddiadau isod fydd yn cael eu cynnal yn, ac o gwmpas, ardal yr harbwr eleni.
- Ras Hwyllo'r 'Tri Chopa' wedi'i threfnu ar gyfer 10 Mehefin
 - Ras ffordd (10km) i'w chynnal ar 10 Mehefin.
 - 'Gŵyl Fwyd' i'w chynnal dros benwythnos 1 – 2 Gorffennaf.
 - Gŵyl Farcudiaid hefyd i'w chynnal dros benwythnos 1 – 2 Gorffennaf.
 - Rali lorïau tras (*vintage*) i'w chynnal ar 16 Medi.
 - Digwyddiad Motorcross
- 5.2 Dymuna'r Gwasanaeth hysbysu trefnwyr digwyddiadau arfaethedig o'r angen i roi gwybod ymlaen llaw i swyddfa'r harbwr. Bwriad hyn yw sicrhau bod modd asesu'r holl brotocolau diogelwch a phrosesau gweinyddol cyn digwyddiad. Ni chaniateir cynnal digwyddiadau oni bai bod caniatâd ysgrifenedig y Gwasanaeth wedi'i dderbyn.